

Publicat el 21-10-2001 a "Diari Levante - EMV".

El futur de l'Horta, un debat i una responsabilitat d'avui

Josep Maria Sancho i Carreres *

A les vespres del nostre dia nacional, els titulars de premsa sintetitzaven amb la contundent paraula castellana *rechazo* el posicionament que el ple del Consell havia fet sobre l'anomenada ILP de l'Horta.

Mala notícia per a l'Horta i per a les persones que, estimant-la, volen veure-la viva i amb un bon futur. També per aquelles menys ingènues que, tot i augurant aquesta resposta, en una esputada d'esperança sobre la condició humana i sobre el respecte a les formes democràtiques, han treballat per responsabilitat cívica en la iniciativa. És d'agrair un esforç tan oportú i brillant, però no és gens fàcil remoure les inèrcies i les prepotències que priven en la *cosa pública*. Al menys el Govern es veu compromés a encarar el tema i a contrastar alternatives.

Les paraules de mala consciència decisòria i adob excusatori de la consellera portaveu en són reflex. Ens diu que "*el objetivo de la iniciativa 'coincide' con la línea de acción política del Consell de protección de los valores de la huerta, pero se proponen 'unos instrumentos de protección totalmente inadecuados' a la realidad social y económica y su problemática real*", i ens remet a la futura llei d'ordenació del territori, quan els esborranys porten anys pegant voltes pels despatxos de la Coput i ara, a *corre cuita i amb calçador*, els han afegit dos articles i una transitòria sobre l'horta.

Si fem una lectura positiva, amb la línia i la diagnosi -causes i objectius- *coincidentes*, no s'hauria de fer barrera -ni tan sols entrebanc- de la *diferència instrumental* per abastar solucions. Però, on està la prova de sinceritat o d'hipocresia, d'autèntica coincidència, és en la urgència del moment.

Sobre l'horta tots els indicadors han seguit llargament ultrapassats. Com es deia popularment de la ciutat de l'Havana fa gairebé vint anys "*l'Horta... no aguanta més*". Malgrat això, integra valors històrics, culturals, paisatgístics, mediambientals i fins i tot d'estructura territorial en una planificació urbanitzadora global, que a hores d'ara ja ens resulten imprescindibles a les persones i activitats que no vivim -encara que mengem- de la terra, però, a més, no està provat que no tinga capacitat de regeneració, que no tinga preu -segurament dels més alts- en un mercat propi. L'horta com segur no aguantarà és si ha de competir -sempre a perdre- amb aprofitaments aliens, de major immediatesa i

dimensió lucratives, que són l'acta de la seua defunció. La capacitat arrabassadora del procedir actual no ens permet cap distracció. Fins i tot l'enèsim estudi informatiu encomanat per la Coput pot tornar-se pernicios agent dilatori. El Consell Valencià de Cultura ja feu toc d'alarma. No hi ha temps a perdre si estem parlant de futur.

Es podrà objectar que, en un pla teòric, l'enquadrament de l'horta dins d'una legislació sobre el territori (l'esmentada LOT i un posterior Pla Sectorial) pot resultar més estructurat i convincent. Però el desconeixement dels terminis d'aplicació, de l'orientació i rang normatiu d'aquest plantejament de la Generalitat, front al reconeixement específic de la singularitat de l'horta de València mitjançant una Llei pròpia i l'oportunitat d'un tràmit per encetar el procés ja mateix, decanten, al meu parer, l'opció de la ILP com més adequada, operativa i, diria també, més prudent.

Aplegats a aquest punt, feta l'aportació cívica i persuadits de la urgència, es fa precís perdre els prejudicis vers el terme *moratòria urbanística*. No és cap dimoni, sinó la ferramenta clau d'una actuació veritablement urgent. La ILP es limita a exigir una cosa raonable, no iniciar en dos anys més transformacions d'horta, doncs sabem que hi ha sòl construïble per a dues dècades! No sembla massa sacrifici davant el repte d'assolir una planificació global i una concurrència de mesures que capgiren la situació greument regressiva que pateix l'horta. Si no es fa aixina mai es trobarà el moment a gust de tothom. ¿Podem permetre'ns hipotecar més retalls d'horta?.

Sobren raons per afirmar que el procés de revalorització, protecció i rehabilitació de l'horta és possible -mai fàcil- i obligat. Tenim l'experiència de la recuperació dels nostres conjunts històrics on la urgència feu avançar plans especials de protecció abans de revisar els plans generals i d'aconseguir finançament. El clam socio-cultural de la segona meitat dels 70 va determinar la responsabilitat del moment, assumida, amb més o menys dubtes i convicció, per les forces progressistes de les primeres corporacions democràtiques (què deia l'oposició d'aleshores?). Encetaren un procés lent i vulnerable, però esdevingut base de la consolidada *normalitat* present. A la fi, balanç positiu.

Avui la justa reivindicació de l'horta *li toca* a l'actual Consell. No pot defugir-la ni aparcar-la sense descrèdit, sense alinear-se amb la destrucció. El procés podrà retardar-se i generar més pèrdues evitables, però acabarà, com en l'exemple esmentat, afermant-se. Les passes tindran altres noms, episodis i ritmes, però no podran allunyar-se massa de la ILP:

Un respir sense pressions.

La concreció del tipus i àmbit de reconeixement.

La definició de la planificació protectora.

La concertació d'una inversió pública integrada de tots els rams (agricultura, mediambient, infraestructures i equipaments, comerç, tecnologia, ensenyament, i investigació, patrimoni i turisme...).

L'assessorament i seguiment on es manifesten els interessos en joc.

I sempre s'estarà a temps del perfeccionament i la rectificació.

Deixem treballar al conseller **Garcia Anton**, no faça tard en portar els deures, de millora i consens, ben fets a les Corts. On la ciutadania, legalment i simbòlica, ha emplaçat el debat per a que es concrete, ara ja, el futur de l'horta.

* Arquitecte-Urbanista, especialitzat en patrimoni arquitectònic

Fitxer baixat de **<http://www.terracritica.org>**